

Чалий Кирил Денисович
Науковий керівник – ст. викл. Кібенко Л.М.
Державний біотехнологічний університет

ЛАТИНСЬКА МОВА І СУЧАСНІСТЬ

Латинська мова — мова італійської групи індоєвропейської сім'ї мов. Розвивалась на основі мови стародавнього племені латинів, що населяли область Лацій у середній частині Італії з центром (з VIII століття до нашої ери) у Римі. З піднесенням Риму розповсюдилась по всій Італії, потім у значній частині Римської імперії. В IX столітті на основі народно-розмовної латинської мови сформувались романські мови (французська, іспанська, португальська, італійська та інші). У середні віки була загально-письмовою мовою західноєвропейської громади, католицької церкви, науки і частково літератури. У XX столітті, і зараз також, використовується у науковій термінології (в медицині, біології, ботаніці та ін.). Мова католицької церкви і офіційна мова (нарівні з італійською) Ватикана - латинська.

Плем'я латинів (Latini), що населяло невелику область центральної Італії Лаціум (Latium), дало початок латинській мові. Латини заклали Рим, який згодом став столицею величезної Римської імперії, де панівною була латинська мова. Під впливом високої культури стародавньої Греції (підкорений в II столітті до н.е.) римляни створили свою яскраву і багату культуру. Поряд з іменами великих грецьких мислителів, поетів, митців – Демокріта, Арістотеля, Гіпократів, Асхіла, Арістофана, Фідія - по праву стоять імена й чільних представників римської культури – Лукреція, Вергілія, Горація, Ціцерона та ін.

Антична культура - культура стародавньої Греції і Риму – впродовж багатьох віків живила і продовжує жити європейську, а через неї світову культуру.

Епоха ранньої імперії виявилась дуже плідною для римської юриспруденції. Відбувається формування юридичних шкіл (Прокул, Сабін). Відома ціла плеяда славетних юристів: Цельс, Гай, Лабейон, Капітон, Юліан, Помпоній та ін. До нас дійшов твір римського юриста II ст. Гая «institutiones» (інституції), в якому закладено основні поняття римського цивільного права.

Після занепаду Римської імперії латинська мова поступово перестає бути знаряддям живого спілкування людей: шляхом природного розвитку, через народну латину, вона дає початок формуванню нових романських мов. Крім того як писемна мова, класична латина протягом століть залишається північною в науці, у тому числі в медицині, освіті, юриспруденції, діловодстві та в інших сферах суспільного життя і виходить далеко за межі колишньої Римської імперії. Досить згадати, що і в Україні латинська мова відігравала у свій час значну роль. Величезна кількість латиномовних документів, що є джерелом пізнання історії, науки і культури нашого народу, чекають своїх дослідників в історичних архівах, книгозбірницях, музеях.

Усвідомивши пріоритетну роль латинської мови в галузі науки і культури, розуміємо, чому словами латинського й грецького походження рясніє

лексика багатьох мов, в тому числі й української (наприклад: демократія, консолідація, гуманізм, культура, інститут, студент). Лексичне багатство латинської та грецької мов служить незамінною основою для створення і постійного збагачення міжнародної термінології, передусім медичної і фармацевтичної. Вивчення латинської мови в навчальних закладах має, передусім, практичний характер.

Фармакологія – наука, яка вивчає дію лікарських засобів на організм. Латинська фармакологічна термінологія включає назви груп лікарських засобів (наприклад: *sedativa* – заспокійливі засоби та ін.), номенклатурні назви окремих засобів, що відбивають фармакотерапевтичну дію (наприклад: *Cordiaminum* від лат. *cor, cordis n* - серце; *Analginum* від грець. *algos* – біль, *an* – заперечення, відсутність тощо), а також рецептурні формулювання й вислови.

Фармакопея (від грецького *pharmakon* – ліки+*poieo* – роблю, виготовляю) – це зведення державних законів про лікарські засоби й форми, збірник стандартів, що визначають склад лікарських засобів.

Фармацевтична термінологія, як і термінологія інших наук, широко використовує грецькі і латинські слова та словотворчі елементи. Ще у геніального грецького лікаря Гіппократа (460-377 р. до н.е.) були твори, присвячені вивченню лікарських засобів (у давнину професії лікаря і фармацевта не розмежовувалися). В імператорському Римі жили і працювали грецькі філософи, вчені та лікарі. Одним з них був Клавдій Гален (II ст. н.е.). Саме він запропонував з рослинної і тваринної сировини видобувати корисні речовини, застосовуючи методи подрібнення (“галенові препарати”). У величезній за обсягом (37 книг) енциклопедичній праці римського письменника і вченого Плінія Старшого (I ст. н. е.) “Природнича історія” значну увагу приділено лікарським засобам рослинного і тваринного походження.

Яковлєва Анастасія Сергіївна
Науковий керівник – доктор філос. наук, проф. Радіонова Н.В.
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

КАЗКОТЕРАПІЯ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Важливим завданням сучасної дошкільної педагогіки, як зазначено у Законі України «Про дошкільну освіту», Базовому компоненті дошкільної освіти в Україні та чинних освітніх програмах для дітей від двох до семи років, є формування у вихованців закладів дошкільної освіти творчих здібностей - індивідуальних особливостей, що визначають успішність виконання ними різного роду творчої діяльності.

Реалізація цього завдання передбачає використання фахівцями дошкільної освіти широкого спектру традиційних та нетрадиційних методів, серед яких особливе місце посідає казкотерапія.